

جلسه شماره (۱)

عنوان: پیگیری برای اجرای بند (۳) مصوبات یکصدوسی و دومین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی، ترخیص ۱۰۰ درصدی تمامی کالاهای اساسی، مواد اولیه و واسطه‌ای و ماشین‌آلات خط تولید موجود در گمرکات کشور، بدون اعلام منشأ ارز و دریافت کد ساتا از بانک مرکزی و صرفاً با ارائه تعهد ذی حساب، تودیع ضمانت‌نامه بانکی یا ارائه چک صیادی

مرجع طرح موضوع: کمیسیون گمرک اتاق ایران، شوراهای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی قزوین و بوشهر

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۴/۱۰/۰۹

تعداد صفحات دستور جلسه: ۲ صفحه

شرح موضوع:

به موجب تبصره ۳ الحاقی به ماده ۷ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب سال ۱۴۰۰ مقرر شده است جز در مواردی که به تشخیص شورای امنیت کشور یا شورای عالی امنیت ملی ضرورت یا مصالح کشور اقتضاء نماید، کلیه واردکنندگان کالا موظفند منشأ ارز کالای وارداتی خود را پس از ثبت سفارش و قبل از ترخیص، در سامانه موضوع بند «الف» ماده ۶ این قانون اظهار نمایند و بانک مرکزی پس از بررسی و در صورت صحت اطلاعات، ابرازی، شناسه رهگیری معتبر به اطلاعات مذکور اختصاص دهد. بر این اساس، مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری بانک قابل استناد جهت ترخیص کالا در گمرک نمی باشد.

با عنایت به آنکه دریافت اطلاعات منشأ ارز به نوبه خود، مستلزم طی پروسه طولانی ثبت سفارش، تخصیص و تامین ارز می باشد، به طوری که با توجه به محدودیتهای ایجاد شده در تخصیص منابع ارزی، فرآیند اخذ شناسه رهگیری ارزی معمولاً بیش از پنج ماه به طول می انجامد و این تأخیر، از مهم ترین عوامل رسوب و متروکه شدن کالاهای در گمرکات کشور به شمار می رود. لذا در طی سنوات اخیر به موجب مصوبه شورای عالی امنیت ملی، امکان ترخیص درصدی برخی کالاهای را فراهم شده است و اقدام مؤثر برای تسهیل جریان واردات و تأمین نیازهای تولید است، لیکن به موجب این مصوبه، به گمرک اجازه داده شده است معادل ۱۰۰ درصد کالاهای متعلق به وزارتخانه ها و سازمان های و شرکت های دولتی و ۹۰ درصد کالاهای متعلق به بخش غیر دولتی که فهرست آن توسط دستگاه مربوطه اعلام می شود و دارای اولویت ۱ و ۲ گروه کالای موجود در اماکن گمرکی، مناطق آزاد و ویژه یا آنهایی که به اماکن مذکور وارد می شوند و دارای ثبت سفارش بانکی بوده را بدون اخذ کد رهگیری بانکی با رعایت سایر مقررات ترخیص نماید. بر این اساس، امکان ترخیص کالاهای غیر دولتی مشمول تا سقف ۹۰ درصد فراهم می باشد و بخشی از کالاهای غیر دولتی (حداقل به میزان ۱۰ درصد) به منظور تضمین ارائه شناسه رهگیری ارزی و اعلام منشأ ارز در اماکن گمرکی باقی می ماند و تا زمان اخذ شناسه مذکور و اعلام منشأ ارز، امکان ترخیص کامل محموله وجود ندارد.

ایرادات و مشکلات مطروحه:

بر اساس مکاتبات انجام شده با شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی، بلوکه شدن بخشی از کالاهای وارداتی به عنوان تضمینی برای ارائه شناسه ارزی، به ویژه برای کالاهای فاسدشدنی و اقلام راهبردی مورد نیاز تولید، در عمل با فلسفه تسهیل گرایانه مصوبه مزبور در تعارض

است. بر اساس اظهارات فعالان اقتصادی، توقف بخشی از محموله‌های فاسدشدنی، از جمله نهاده‌های غذایی، دارویی، کشاورزی و برخی مواد اولیه شیمیایی، موجب افت کیفیت کالا، فساد تدریجی محموله، افزایش ضایعات و تحمیل هزینه نگهدار و انبارداری به فعالان اقتصادی شده است. از سوی دیگر، در خصوص مواد اولیه، قطعات و نهاده‌های مورد نیاز خطوط تولید، عدم امکان ترخیص کامل محموله، موجب اختلال در فرآیند برنامه‌ریزی تولید، توقف یا کاهش بهره‌برداری از ظرفیت واحدهای صنعتی و افزایش هزینه تمام‌شده تولید شده است، چراکه در بسیاری از فعالیت‌های تولیدی، امکان استفاده مؤثر از کالا مستلزم تحویل یکپارچه و کامل محموله می باشد و ترخیص ناقص، عملاً بهره‌برداری از بخش ترخیص‌شده را نیز با محدودیت مواجه ساخته است.

پیشنهادهای:

با عنایت به آنکه در یکصدوسی و دومین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی که در تاریخ ۷ مهر ماه ۱۴۰۴ با شرح دستور **علل و پیامدهای رسوب کالا در گمرکات کشور و ارائه بسته راهکارهای عملیاتی برای رفع آن** برگزار گردید، موضوع تمدید مصوبه ترخیص درصدی کالاهای فاقد اطلاعات منشأ ارز و امکان ترخیص ۱۰۰ درصدی این کالاهای با اخذ تضامین لازم، مطرح شد. بر این اساس در جلسه مقرر شد که "وزارت امور اقتصادی و دارایی، با اخذ مجوز از شورای عالی امنیت ملی شرایط ترخیص ۱۰۰ درصدی کالاهای فاقد اطلاعات منشأ ارز را به نحوی تعیین نماید که کلیه واردکنندگان کالا مجاز شوند شناسه رهگیری بانک را از زمان ثبت سفارش و تا ۶ ماه پس از ترخیص کالا در سامانه‌های مربوطه بارگذاری کنند. تا تعیین تکلیف این مصوبه وزارت امور اقتصادی و دارایی، نسبت به تمدید بند (۱۳) مصوبه شماره ۱۳۴۰۰ هیات دولت مورخ ۱۴۰۴/۴/۱۲ اقدام نماید تا تمامی کالاهای اساسی، مواد اولیه و واسطه‌ای و ماشین‌آلات خط تولید موجود در گمرکات کشور، بدون اعلام منشأ ارز و دریافت کد ساتا از بانک مرکزی و صرفاً با ارائه تعهد ذی‌حساب، تودیع ضمانت‌نامه بانکی و یا ارائه چک صیادی امکان ترخیص ۱۰۰ درصدی را داشته باشند". لذا پیشنهاد مشخص شورا عبارتند از:

- اجرای بند (۳) مصوبات یکصدوسی و دومین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی
- به منظور جلوگیری از اعمال سلیقه در اخذ تضامین و پرهیز از تحمیل هزینه‌های اضافی به فعالان اقتصادی، پیشنهاد مشخص اتاق ایران، تصریح به «اخذ تضامین معادل پنج درصد ارزش کالا» است.
- با عنایت به طولانی شدن فرآیند تخصیص و تأمین ارز که خارج از اراده و اختیار واردکننده می‌باشد، لازم است هرگونه تعهد به ارائه شناسه رهگیری بانک پس از ترخیص، تا زمان صدور تخصیص ارز توسط بانک مرکزی قابلیت تمدید داشته باشد تا ضمن التزام به مقررات، از تحمیل تبعات غیرموجه بر فعالان اقتصادی جلوگیری به عمل آید.